

NOTAT

Finanstilsynet

27. oktober 2022

J.nr.
/ESLA

Resume af lov om ændring af lov for Grønland om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringselskaber

Nedenfor findes et resume over ændringer som følge af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringselskaber.

Resuméet indeholder de væsentligste ændringer af lov for Grønland om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringselskaber og de væsentligste tilpasninger til grønlandske forhold

1. Formål og forhold til EU

Lovforslaget har til formål at sætte Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/876 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår gearingsgrad, net stable funding ratio, krav til kapital-grundlag og nedskrivningsrelevante passiver, modpartskreditrisiko, markedsrisiko, eksponeringer mod centrale modparter, eksponeringer mod kollektive investeringsordninger, store eksponeringer og indberetnings- og oplysningskrav (CRR II), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/630 af 17. april 2019 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013, for så vidt angår krav til minimumsdækning af tab for misligholdte eksponeringer (NPE) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/873 om ændring af forordning (EU) nr. 575/2013 og (EU) 2019/876, for så vidt angår visse justeringer som reaktion på covid-19-pandemien (CRR Covid-19-relaterede justeringer) i kraft for Grønland.

Formålet med CRR II er at styrke kreditinstitutternes robusthed og øge den finansielle stabilitet samtidig med, at reglerne understøtter kreditformidling, vækst og beskæftigelse.

Formålet med NPE er at medvirke til at begrænse opbygning af misligholdte lån ved at sikre, at banker nedskriver rettidigt og tilstrækkeligt på misligholdte lån. Det vil bl.a. forbedre bankernes muligheder for at afhænde porteføljer af misligholdte lån uden betydelige, negative økonomiske konsekvenser for

bankerne, der dermed har mindre risiko for at måtte begrænse udlånskapaciteten eller blive nødlidende som følge af en stor mængde misligholdte lån.

Formålet med CRR Covid-19-relaterede justeringer er at understøtte kreditinstitutter i EU-landene i fortsat at låne ud til virksomheder og privatpersoner under COVID-19-krisen og den følgende genopretning af europæisk økonomi.

CRR Covid-19-relaterede justeringer indeholder lempelser af nogle af kapitalkravene til kreditinstitutter i CRR II.

Med lovforslaget er det hensigten at sikre, at der gælder regler for Grønland, der – tilpasset de grønlandske forhold – svarer til de regler, som gælder i Danmark i medfør af ændringsforordningerne til CRR. Det bemærkes, at CRR er sat i kraft for Grønland.

2. De væsentligste ændringer som følge af CRR II

2.1. Markedsrisiko

Metoden til fastlæggelse af kapitalgrundlagskravet for markedsrisiko er uændret i CRR II. Med forordningen indføres dog et rapporteringskrav på en ny standardmetode og en ny avanceret intern metode for opgørelse af markedsrisiko på baggrund af en Basel-standard.

Med indførelsen af den nye standardmetode og den nye interne metode vil kapitalbelastningen generelt blive højere, særligt for kreditinstitutters beholdninger af realkreditobligationer.

2.2. Gearingsgrad

CRR II indebærer, at institutterne skal opfylde et gearingsgradskrav på 3 pct., dvs. et minimumskrav til et kreditinstituts kapital i forhold til instituttets samlede ikke-risikovægtede eksponeringer, f.eks. udlån.

Gearingsgradskravet bliver et kapitalgrundlagskrav på linje med de øvrige lovbestemte minimumskrav, og brud på gearingsgradskravet medfører derfor reaktioner som ved brud på søjle I-krav, dvs. at tilsynsmyndigheden skal inddrage banklicensen, hvis kravet ikke opfyldes inden for en kort frist.

2.3 Store eksponeringer

Med CRR II præciseres beregningsmetoden for store eksponeringer, hvorved reglerne tilpasses Basel-standardens for store eksponeringer fra 2014. Et instituts store eksponeringer udmåles fremadrettet i forhold til et snævrere kapitalbegreb end i dag.

Det vil alt andet lige medføre, at flere eksponeringer vil blive klassificeret som store eksponeringer ligesom flere eksponeringer vil overstige den generelle grænse (på 25 pct. af kernekapitalen) for, hvor stor en eksponering må udgøre i forhold til instituttets kapitalgrundlag. Hvis grænsen overskrides skal instituttet reducere de konkrete eksponeringer.

I de gældende regler er der en række undtagelser for store eksponeringer, der for størstedelen foreslås videreført uændret.

2.4. Reguleringsmæssig indberetning

CRR II indeholder flere ændringer, der har til formål at øge proportionaliteten i reglerne. Små institutters forpligtigelse til at indberette til tilsynsmyndigheden reduceres således fra mindst halvårligt til årligt på en række områder.

Derudover åbnes der op for, at tilsynsmyndigheden kan undtage institutter fra at indberette et antal specifikke skemaer, hvis data tilvejebringes ad anden vej, ligesom der er krav om, at der ikke må anmodes om samme oplysninger to gange.

2.5 Oplysningspligt

CRR II indarbejder øget proportionalitet i reglerne for offentliggørelse, hvor der etableres tre offentliggørelsesregimer afhængig af institutternes størrelse.

Derudover indføres en række tilpasninger om offentliggørelse af de nye eller ændrede søjle I-krav, modpartsrisiko og markedsrisiko. Ændringerne har til formål at bringe bestemmelserne i overensstemmelse med internationale standarder.

Endelig lægges der op til, at institutter, som anvender interne modelmetoder til opgørelse af deres risikovægtede poster, også skal offentliggøre deres risikovægtede poster under standardmetoden.

2.6. Krav om stabil finansiering (Net Stabel Funding Ration – NSFR)

Med CRR II indføres et krav til institutternes stabile finansiering (Net Stable Funding Ratio, NSFR), der generelt skal sikre, at institutternes udlån og andre aktiver i højere grad er finansieret af finansieringskilder med tilstrækkelig lange løbetider. Formålet er at forhindre, at udlån med lange løbetider i for høj grad finansieres med gæld med korte løbetider, hvilket kan sætte et kreditinstitut i en klemme, hvis instituttet på grund af markedsuro har vanskeligt ved at få adgang til kortsigtet finansiering, som det f.eks. var tilfældet ved udbruddet af den seneste finansielle krise.

CRR II indeholder – i lighed med Basel-standardens – imidlertid en undtagelsesmulighed til NSFR-kravet for såkaldt "indbyrdes afhængige" aktiver og passiver, der har samme løbetid som eksempelvis danske realkreditlån og

dertilhørende realkreditobligationer med samme løbetid. Derudover omfatter undtagelsesmuligheden i Kommissionens forslag også kortere realkreditobligationer, der finansierer lån med længere løbetid, såfremt de bl.a. er omfattet af en ikke-diskretionær forlængelsestrigger, som det f.eks. kendes fra den danske refinansieringslov.

2.7. Undtagelse fra kapital- og likviditetskrav

Med CRR II får tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn med institutter beliggende i flere medlemsstater, mulighed for at undtage datterselskaber fra kapital- og likviditetskravene. I praksis vil det være Den Fælles Tilsynsmekanisme (SSM), der får mulighed for at anvende undtagelsen, da de er den eneste myndighed, der i dag fører tilsyn med koncernforbundne moder- og datterselskaber i flere medlemslande.

Justeringerne er således rettet mod bankunionslande (aktuelt kun eurolande), ud fra et princip om, at SSM har den tilstrækkelige indsigt i både datterselskaber og moderinstitutter lokaliseret i forskellige medlemsstater til at anvende undtagelsen.

Undtagelsesmuligheden betinges af, at moderinstituttet stiller en delvist sikret garanti. Garantien skal sikre, at moderinstituttet kan understøtte datterselskabet, hvis det kommer i problemer. I dag er det kun det land, hvor datterselskabet er etableret (værtslandet), der kan anvende undtagelserne.

2.8. Nedskrivningsrelevante passiver

CRR II indeholder en række ændringer af CRR som følge af implementeringen af FSB-standarden vedr. Total Loss-absorbing Capacity (TLAC). TLAC er et krav om nedskrivningseggede passiver i de globalt systemiske vigtige kreditinstitutter (G-SIFI'er).

Ændringerne følger i vid udstrækning af forslagene til ændring af BRRD indeholdt i Kommissionens forslag vedrørende tabsabsorbering og rekapitalisering for kreditinstitutter og investeringsselskaber.

Den danske lov, der implementerer BRRD, er sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning om ikrafttræden af lov om finansiel virksomhed og lov om restrukturering og afvikling visse finansielle institutter.

Ændringerne af lov om finansiel virksomhed og lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle institutter, som følger af ændringen af BRRD, vil blive sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning således, at denne lov og den kongelige anordning træder i kraft samtidig den 1. juli 2023.

2.9. Modpartsrisiko

CRR II implementerer tre nye standardmetoder for opgørelse af kapitalkrav til modpartsrisiko på baggrund af en Basel-standard.

De tre nye standardmetoder:

Ny standardmetode (SA-CCR), der er mere risikofølsom, men også mere kompleks.

Simpel udgave af den nye standardmetode (simpel SA-CCR), der kan anvendes af institutter, hvis balanceførte og ikke-balanceførte derivatforretninger er mindre end 10 pct. af instituttets samlede balance og 150 mio. euro.

En ny udgave af den oprindelige eksponeringsmetode, som er tilpasset SA-CCR, men mindre kompleks end simpel SA-CCR, og som kan anvendes af institutter, hvis balanceførte og ikke-balanceførte derivatforretninger er mindre end 5 pct. af instituttets samlede balance og 20 mio. euro.

2.10. Eksponeringer mod centrale modparter

CRR II justerer i reglerne om opgørelse af kapitalkrav for institutternes eksponering over for centrale modparter, CCP'er. En central modpart agerer medlemmel mellem parterne i en værdipapirhandel ved at agere modpart mod sælger og modpart mod køber. Forslaget implementerer en Basel III-standard.

2.11. Eksponeringer mod kollektive investeringsordninger

CRR II justerer risikovægtningen af eksponeringer (i form af andele eller aktier) mod kollektive investeringsordninger (CIU), på baggrund af en standard fra Basel-Komitéen. Ændringerne har til formål at gøre behandlingen af disse eksponeringer mere risikofølsom og internationalt konsistent.

3. De væsentligste ændringer som følge af NPE

3.1. Nødlidende lån

Forordningen indeholder minimumskrav, til den mængde kapital bankerne skal sætte til side på lån ydet efter fremsættelse af forslaget, som bliver nødlidende (solvensmæssig reservation). Forordningen indeholder en definition af nødlidende lån, og angiver strenge kriterier for, hvornår et kreditinstitut kan ophøre med at behandle en eksponering som nødlidende.

Et krav om solvensmæssig reservation fremkommer ved at sammenholde minimumskravet med summen af bankens nedskrivninger og andre fradrag i kapitalen, f.eks. som følge af anvendelsen af IRB-metoden, relateret til de nødlidende eksponeringer. Hvis minimumskravet er størst, skal banken foretage en solvensmæssig reservation i form af fradrag i den egentlige kernekapital (CET1). Minimumskravet fungerer dermed som en bagstopper.

Størrelsen af minimumskravet afhænger ifølge forslaget af 1) omfanget af bankens nødlidende lån, 2) hvor længe lånene har været nødlidende, 3) om låntagerne har været mere end 90 dage bagud med at betale sit lån (i restance) og 4) omfanget af sikkerheder.

Hovedprincippet er, at jo længere tid en eksponering har været nødlidende, jo større er risikoen for, at lånet ikke tilbagebetales til banken, og des større er minimumskravet til afdækning af eksponeringen.

4. De væsentligste ændringer som følge af CRR Covid-19 relaterede justeringer

4.1. Lempelse af minimumskapitalkrav vedr. offentligt garanterede nødlidende lån

Krav til det kapitalgrundlag, som et institut mindst skal have til at dække tab på nødlidende eksponeringer, kaldes også for NPE-bagstopperen. NPE-bagstopperen er etableret med en ændring af kapitalkravsforordningen i april 2019.

NPE-bagstopperen og kravet om mindstekapital indeholder en overgangsordning, og omfatter derfor ikke eksponeringer bevilget før den 26. april 2019, medmindre kreditinstitutterne ændrer lånevilkår, som øger eksponeringen.

Under NPE-bagstopperen bestemmes et kapitalkrav til en nødlidende eksponering ud fra, hvor længe eksponeringen har været nødlidende (dvs. hvor længe udlånet har indebåret tab for det långivende institut), hvor stor en del af eksponeringen, der er stillet sikkerhed for og typen af denne sikkerhed (f.eks. fast ejendom). Dette sammenfattes i en faktor. Når faktoren er 0, stilles der ikke et kapitalkrav under NPE-bagstopperen. Når faktoren er 1, stilles der det fulde minimumskrav til kapital under NPE-bagstopperen.

Vægten på nødlidende eksponeringer, der er omfattet af en offentlig garanti, skal med CRR Covid-19-relaterede justeringer i stedet være 0 indtil det 8. år. Det betyder, at der ikke vil være en reduktion i kapitalgrundlaget i denne periode for sådanne nødlidende eksponeringer.

4.2. Udskydelse af anvendelsesdato for tillæg til gearingsgradskravet

CRR Covid-19-relaterede justeringer udskyder ikrafttrædelsesdatoen for gearingsgradbufferen for G-SIFI'er med et år, så den først træder i kraft den 1. januar 2023 i stedet for den 1. januar 2022. Det følger en anbefaling fra Baselkomitéen.

Med CRR Covid-19-relaterede justeringer vil de største institutter i EU (de institutter, der er udpeget G-SIFI'er) først skulle overholde gearingsgradbufferkravet et år senere end ellers tiltænkt. Ingen grønlandske institutter er

underlagt gearingsgradbufferen, idet ingen grønlandske kreditinstitutter aktuelt er udpeget som G-SIFI'er.

4.3. Ændring af behandling af eksponeringer mod centralbanker i beregning af gearingsgraden

CRR Covid-19-relaterede justeringer indebærer, at der alene udregnes et justeret gearingsgradkrav på det tidspunkt, hvor myndighederne efter høring af den relevante centralbank har erklæret, at der foreligger særlige omstændigheder, der berettiger at undtagelsen af institutternes eksponeringer mod centralbanken tages i brug for at understøtte pengepolitikken. Der skal ikke (som ellers vedtaget med CRR II) foretages løbende justeringer til gearingsgradkravet, uanset at institutternes eksponeringer mod deres respektive centralbanker måtte ændre sig.

CRR Covid-19-relaterede justeringer vil muliggøre en større kapitaloverdækning for et kreditinstitut (gearingsgrad ift. gearingsgradkrav) og derved understøtte pengepolitikken, og at instituttet ikke reducerer sine udlån til virksomheder og husholdninger.